

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«БОБРИНЕЦЬКИЙ АГРАРНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМ. В. ПОРИКА
БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВСП «Бобринецький АФК
ім. В.Порика БНАУ»

Геннадій ПНЬКОВСЬКИЙ
2025р.

ПОЛОЖЕННЯ

про моніторинг якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі
«Бобринецький аграрний фаховий коледж ім. В. Порика
Білоцерківського національного аграрного університету»

Розглянуто та затверджено на
засіданні педагогічної ради
ВСП «Бобринецький АФК
ім. В.Порика БНАУ»
Протокол № 5 від 28.08 2025р.

1. Загальні положення

1.1. Положення про моніторинг якості освіти ВСП «Бобринецький аграрний фаховий коледж ім. В. Порика БНАУ» (далі - Положення) розроблено відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Положення Відокремлений структурний підрозділ «Бобринецький аграрний фаховий коледж ім. В. Порика Білоцерківського національного аграрного університету» (далі - Коледж), Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Бобринецький аграрний фаховий коледж ім. В. Порика Білоцерківського національного аграрного університету», наказу Міністерства освіти і науки від 16.01.2020 р. № 54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти», Національного стандарту України «Системи управління якістю», Національної рамки кваліфікацій, інструкцій Міністерства освіти і науки України та інших нормативно-правових актів.

1.2. У Положенні терміни вживаються в таких значеннях:

Моніторинг - це постійний, цільовий контроль і діагностика стану освіти на базі систематизації існуючих джерел інформації, а також спеціально організованих досліджень і вимірювань з метою зіставлення реального стану з очікуваними результатами, відстеження ходу будь-яких процесів за чітко визначеними показниками.

Якість фахової передвищої освіти - рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів фахової передвищої освіти.

Компетентність - динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні освіти.

Стандарт фахової передвищої освіти - це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності навчальних закладів, установ за кожним рівнем освіти в межах кожної спеціальності.

Якість освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність, відповідно до Стандартів фахової передвищої освіти.

Якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу у ВСП «Бобринецький АФК ім. В. Порика БНАУ», що відповідає вимогам освітньо-професійних програм, стандартів та забезпечує здобуття особами якісної освіти.

Інші терміни в даному Положенні вживаються в значеннях, наведених у Законах України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту».

1.3. Мета проведення моніторингу - об'єктивне інформаційне відображення стану й динаміки якості надання освітніх послуг, ефективності управління, якості підготовки здобувачів фахової передвищої освіти в Коледжі.

1.4. Основним завданням моніторингу є отримання об'єктивної інформації про якість освітнього процесу шляхом проведення як внутрішнього, так і зовнішнього контролю відповідно до завдань державної політики в галузі освіти, під час яких дається оцінка стану та результатів навчальної діяльності, рівню навчально-методичного, матеріально-технічного та кадрового забезпечення освітнього процесу. Моніторинг може включати опитування різних груп респондентів, тестування, проведення контрольних робіт тощо.

1.5. Моніторинг якості освіти в коледжі здійснюється відповідно до спеціальностей/спеціалізацій, що визначені діючою ліцензією, використовує різні види вимірювань: статистичні, педагогічні, дидактичні, соціологічні, психологічні та ін.

1.6. Об'єктами моніторингу є:

- освітнє середовище (контингент студентів, його диференціація; кадрове забезпечення);
- освітній процес (навчально-методичне забезпечення; аналіз поточного та підсумкового контролю);
- якість та результативність педагогічної діяльності викладачів.

1.7. Моніторинг здійснюється моніторинговою групою при навчально методичному кабінеті відповідно до нормативно-правових документів та цього Положення.

1.8. Контроль за дотриманням вимог до організації та проведення директорського контролю та результатів екзаменаційних сесій покладається на завідувача відділення.

1.9. Контроль за дотриманням вимог до організації та проведення моніторингу покладається на адміністрацію Коледжу.

2. Види моніторингу та його складові елементи

2.1. Моніторинг кількісних та якісних показників кадрового забезпечення освітньої діяльності здійснюється на основі таких якісних характеристик:

- базова освіта, кваліфікаційна категорія;
- стаж педагогічної роботи;
- результативність педагогічної діяльності;
- результативність навчальної, методичної та виховної роботи;
- підвищення кваліфікації.

2.2. Відповідність спеціальності викладача навчальній дисципліні/предмету визначається відповідністю його спеціальності згідно з документами про вищу

освіту, або про науковий ступінь, або досвідом практичної роботи за відповідним фахом не менше п'яти років.

2.3. Моніторинг якості навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності є однією із базових складових визначення якості освітнього процесу, якості підготовки здобувачів фахової передвищої освіти і передбачає виявлення наявності затверджених у встановленому порядку:

- освітньо-професійної (освітньої) програми;
- опису освітньо-професійної (освітньої) програми;
- навчального плану та пояснювальної записки до нього;
- робочого навчального плану;
- програм навчальних дисциплін з кожної навчальної дисципліни/предмету навчального плану, що включає опис навчальної дисципліни/предмету, мету та завдання, передумови вивчення, сформовані компетентності та результати навчання, програма, структура навчальної дисципліни/предмету, теми лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи навчання, засоби оцінювання та критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, перелік наочних та технічних засобів навчання, рекомендовані джерела інформації;

- навчально-методичних комплексів (НМК) з кожної навчальної дисципліни/предмету навчального плану (100% дисциплін/предмету навчального плану повинні бути забезпечені НМК в електронному доступі). НМК включає: конспект або розширений план лекцій, плани семінарських занять, завдання для лабораторних та практичних робіт, самостійної роботи, засоби діагностики оцінювання рівня знань здобувачів освіти (комплексна контрольна робота для визначення залишкових знань із дисципліни, тести, перелік питань до екзамену, екзаменаційні білети), матеріали для написання курсових робіт (проєктів) (тематика курсових робіт), методичні вказівки до їх виконання та завдання; список основної та додаткової літератури;

- програм практик;
- методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів освіти.

2.4. Моніторинг оцінювання якості знань здобувачів освіти здійснюється з метою виявлення реального рівня навчальних досягнень здобувачів освіти і передбачає такі процедури, як: діагностика рівня знань здобувачів освіти, встановлення питомих показників навчальних досягнень, рівня сформованості комплексних компетентностей майбутніх фахівців, а також вимірювання залишкових знань здобувачів освіти.

Моніторинг оцінювання якості знань здобувачів освіти передбачає здійснення щорічного контролю за якістю знань, умінь та навичок здобувачів освіти з навчальних дисциплін/предметів, проводиться на рівні **викладач** -

завідувач відділення - голова циклової комісії - адміністрація і включає кілька видів:

- вхідний контроль;
- поточний контроль;
- підсумковий контроль;
- директорський контроль;
- атестація здобувачів фахової передвищої освіти.

Форма контролю визначається в навчальному плані спеціальності.

2.4.1. Вхідний контроль проводиться перед вивченням нової дисципліни/предмету з метою виявлення знань, умінь і навичок здобувача освіти, які він отримав при вивченні попередніх дисциплін/предметів та які необхідні для вивчення даної дисципліни/предмету. Цей контроль забезпечує міждисциплінарний підхід у викладанні дисциплін/предметів. Вхідний контроль організовує циклова комісія, виконує викладач, якому доручено викладати курс дисципліни/предмету. Підсумки контролю обговорюються на спільному засіданні даної циклової комісії і циклових комісій, які викладали попередні дисципліни/предмети, для розробки загальних заходів покращення якості знань здобувачів освіти.

2.4.2. Поточний контроль здійснюється викладачами у процесі вивчення навчальної дисципліни з метою виявлення ступеня розуміння студентом засвоєного навчального матеріалу: здійснюється під час проведення практичних, лабораторних, семінарських занять з кожної навчальної дисципліни, виконує викладач якому доручено викладати курс дисципліни.

Одержані результати використовуються викладачем для коригування методів і засобів навчання студентів, організації їх самостійної роботи та при підсумковому контролі й оцінюванні знань студентів. Підсумки контролю обговорюються на засіданні Педагогічної ради;

2.4.2 Директорський контроль якості підготовки здобувачів освіти з навчальної дисципліни є контролем стійкості залишкових знань, умінь та навичок і може проводитися за темами дисципліни, що були вивчені в попередньому семестрі, або за навчальною програмою всієї дисципліни, як для перевірки готовності здобувачів освіти до підсумкового контролю, так і для перевірки залишкових знань здобувачів освіти.

Директорський контроль проводиться за розробленими педагогічними працівниками циклової комісії, які викладають відповідні дисципліни, комплексними контрольними роботами (ККР) та затверджується на засіданні циклової комісії.

Проведення директорського контролю може здійснюватися як у формі письмових робіт з дисципліни, так і електронного тестування з дисциплін. Для

проведення директорського контролю складається графік проведення ККР, який затверджується директором.

2.4.3 Підсумковий контроль включає семестровий контроль, державну підсумкову атестацію та атестацію здобувача освіти. Семестровий контроль проводиться у вигляді заліку чи екзамену з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі та/або на окремих його етапах з кожної дисципліни/предмету навчального плану. Підсумки такого контролю обговорюють на засіданнях циклових комісій та педагогічної ради.

Державна підсумкова атестація за курс повної загальної (профільної) середньої освіти для всіх здобувачів фахової передвищої освіти ВСП «Бобринецький АФК ім. В. Порика БНАУ», що проводиться у формі згідно з законодавством України з визначених предметів загальноосвітньої підготовки.

Атестація здобувача освіти - це встановлення відповідності засвоєних здобувачами освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів фахової передвищої освіти. Атестація здобувача освіти здійснюється Екзаменаційною комісією після завершення навчання за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра.

2.4.4 Контроль адміністрації здійснюється директором та його заступниками у вигляді перевірки організації освітнього процесу циклової комісії:

- формування навчального навантаження циклової комісії, якості розподілу навантаження між викладачами;
- регулярного контролю дотримання розкладу занять викладачами і здобувачами освіти;
- відвідування занять викладачів директором, заступниками директора, завідувачим відділення, головами циклових комісій;
- контролю дотримання вимог до оформлення результатів поточного та підсумкового контролю;
- регулярних звітів голів циклових комісій не менше одного разу за навчальний рік;
- перевірки готовності навчально-методичної документації та номенклатури справ структурних підрозділів, циклових комісій.

2.4.5. Моніторинг кількісних та якісних показників кадрового забезпечення освітньої діяльності, моніторинг якості навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності проводяться під час підготовки до проведення акредитації освітньо-професійних (освітніх) програм та/або при підготовці до ліцензування спеціальностей. Керівництво організацією моніторингу покладається на заступника директора, методичне забезпечення та контроль за проведенням моніторингу покладається на методичний кабінет із залученням фахівців відділу кадрів.

2.5. На основі моніторингу і аналізу результатів навчання та поточної і семестрової успішності здобувачів освіти, директорських контрольних робіт з навчальних дисциплін/предметів встановлюється результативність навчальної роботи.

3. Організація, управління та методичний супровід проведення моніторингу

3.1. Моніторинг проводиться у відповідності з чинними Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності та Державними вимогами до акредитації, іншими нормативними вимогами до підготовки фахівців у закладі освіти.

3.2. Моніторинг проводиться у такі етапи:

- планування та підготовка моніторингу;
- проведення дослідження;
- збір та оброблення результатів моніторингу;
- аналіз та інтерпретація (узагальнення та пояснення результатів, визначення закономірностей, формулювання висновків тощо) результатів моніторингу;
- оприлюднення результатів моніторингу (інформування про результати моніторингу).

3.3. Методами проведення дослідження під час моніторингу можуть бути:

- опитування (анкетування, інтерв'ювання);
- тестування;
- спостереження за освітнім процесом та освітньою діяльністю;
- фокус-група;
- аналіз документації;
- аналіз статистичних даних про стан системи освіти за встановленими формами звітності.

3.4. Моніторинг може проводитися у формі:

- безпосереднього одержання інформації від учасників дослідження (за допомогою спостереження, інтерв'ювання тощо);
- опосередкованого одержання інформації від учасників дослідження (у письмовій та/або електронній формі, із залученням експертів тощо);
- одержання інформації без залучення учасників дослідження (за допомогою вивчення документації, статистичної або оперативної інформації тощо).

3.5. Для організації проведення моніторингу наказом директора Коледжу створюється моніторингова група, яку очолює директор.

3.6. Керівництво організацією та проведення моніторингу покладається на заступника директора, методичне забезпечення за проведення моніторингу покладається на голів ЦК.

3.7. Особи, що здійснюють моніторинг, несуть персональну відповідальність за достовірність і об'єктивність наданої інформації, за правильність обробки даних моніторингу, їх аналіз, використання та конфіденційність результатів.

3.8. За результатами моніторингу готуються аналітичні матеріали, службові записки тощо у формах, що відповідають цілям і задачам конкретних досліджень. Зазначені матеріали включають аналітичну інформацію та пропозиції з питань, вирішення яких знаходиться в компетенції директора ВСП «Бобринецький аграрний фаховий коледж ім. В. Порики БНАУ» або його заступників.

3.9. Положення поширюється на всі структурні підрозділи Коледжу.

3.10. Результати проведеного моніторингу заслуховуються на засіданні Педагогічної ради Коледжу та оприлюднюються на офіційному веб-сайті Коледжу.

4. Порядок проведення моніторингу

4.1. Організація роботи щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на голову методичної ради Коледжу.

4.2. Робота з проведення внутрішнього моніторингу здійснюється методичною радою Коледжу.

4.3. Загальне керівництво щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на адміністрацію Коледжу.

4.4. Моніторингова група несе відповідальність за дотримання критеріїв здійснення моніторингу, зазначених у даному Положенні.

4.5. Результати моніторингових досліджень узагальнюються та обговорюються на адміністративній та педагогічній радах Коледжу.

4.6. Матеріали моніторингових досліджень зберігаються протягом року, а підсумкові - протягом навчання здобувачів освіти, з якими проводився моніторинг.

4.7. Моніторинг може проводитись як під час освітнього процесу, так і в позанавчальний час.

5. Відповідальність щодо здійснення внутрішнього моніторингу

5.1. Відповідальність за організацію та проведення моніторингового дослідження покладається на методичну раду Коледжу.

5.2. Контроль та періодичність проведення моніторингу здійснює адміністрація Коледжу.

5.3. Особи, які організують та здійснюють моніторинг, несуть персональну відповідальність за обробку даних, достовірність і об'єктивність наданої інформації.

5.4. Моніторинг передбачає широке використання сучасних інформаційних технологій на всіх етапах: збирання, обробка, зберігання, використання інформації. Зберігання та оперативне використання інформації здійснюється за допомогою електронного зв'язку й регулярного поповнення електронних баз даних.

6. Прикінцеві положення

6.1. Дане Положення розглядається і затверджується Педагогічною радою ВСП «Бобринецький аграрний фаховий коледж ім. В. Порика БНАУ».

6.2. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються і затверджуються Педагогічною радою ВСП «Бобринецький аграрний фаховий коледж ім. В. Порика БНАУ». У тому ж порядку Положення скасовується.

6.3. ВСП «Бобринецький аграрний фаховий коледж ім. В. Порика БНАУ» забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний вебсайт.